

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évi ár	160 L.
Három hónapos ár	90 L.
Lehetőség szerint	4 L.
Magyarországon kívülre az évi előfizetés	250 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS
Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-ucca) 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.
Egész éves előfizetés, ha előfizetését teljesen rendezte, ingyen megkapja gyönyörű könyvnaplóját és külön falinaptárunkat is.

Mit beszélnek a temetők? ...

Ma még szólnak, beszélnek hozzánk... Holnap, ki tudja, talán teljesen elnémulnak... Ma még mégis vannak a múlt néma és beszélő emlékeivel... Holnap? Beszédese emlékei is elnémulhatnak,

pedig már csak halvány emléke élhet annak, ami nem is olyan régen kézzelfogható valóság volt s lassan-lassan ez a visszaemlékezés is kivész a tudatból s mi megint szegényebbek lehetünk

a végtelen szeretet, az ellentétet kiegyenlítő megértés, az emberi jobbik én megbecsülésének hangjait visszahangozzák a falak... A földi megbékülésről, mindenek egyenlővé tételéről, az egyforma

igazságról beszélnek a temetők is, csak a nyelvük más, a hangjuk szokatlan...

Mondanak egyebet is... Itt nyugszik... Vajjon kit takar a hant, melynek kő-, vagy faemléke előtt megállok? Nagy név viselője, vagy csendben, észrevétlenül dolgozó egyén pihen alatta? Ferfi-e, ki a közért való kemény munkában élte le életét, vagy

Részlet a marosgombási ref. temetőből.

szárnyain odavetődő por, elmossa az eső a multról beszélő írást, holnapután kidől a kő, moha lepi el, elveszett a jelenre, semmivé válik a jövő szempontjából... Ma még nyitott könyv a temető, melyből kiolvashatom a közelebbi és távolabbi múlt közéleti szereplőinek kilétét, holnapra már becsúszhatnak előttem ennek a könyvnek beszédese lapjai, holnapután

valamivel, a saját hibánkból, a saját tudatlanságunkból, amelyért nincsen elnézés, amelyre nincsen mérséklés, nem lehet megbocsátás.

E bérces ország bármely részébe is visz utam, annyi szeretettel hívogat a templomok gombja, vagy keresztje, hogy önönmagamat fosztanám meg, ha elkerülném azokat, hiszen alattuk csak az örök jó, a tökéletes tisztaság,

a saját hasznát kereste csak, nem törődve azzal, hogy a társadalommal szemben való kötelezettségeit lerójjá, avagy a szerető anyák mintaképe porlik alatta, vagy pedig a legszebb virágzása idején letört liliomszál, avagy más valaki, akiről csak a kőemlék beszél, hogy volt, érdemes tetteiről pedig még az a szűk közület sem tud, melynek közepébe sorsállaította...

Gyermekek porlik-e ottan, ki csak az élet örömeit ismerte, vagy a közért való harcban kidőlt érdeemes testvérünk?...

A temetők beszélnek és e beszéd hangjait ma még felfoghatjuk, holnap már megkésünk vele.

Fogjuk föl ezeket a hangokat, mentsük meg multunknak e beszédes emlékeit. Bármelyik község jóérzésű papja, tanítója kicsi fáradtsággal összeírhatja a temető sirköveit, lekopirozhatja azok feliratát, leírhatja maguknak a sirköveknek a formáját, ott pedig, ahol a kopjafák divatoznak, vagy más, fából való emléket emelnek a halottak sirfejehez, írják le ezeket is s amennyiben felirat is van rajtuk, másolják le azt is. Nem végeznek haszontalan munkát: írásba, rajzba fektetik a község történetének egy darabját, mely elpusztul, semmivé válik, ha ezzel a mentési akcióval nem serénykedünk.

Oh, nemcsak az írásos sirkövek beszélnek: vannak temetők, melyeknek sirkövei már az enyészet martalékává lettek. A jeltelen, gazdátlan, gondozatlan sírok mindegyike egy-egy néma szemrehányás, hogy pusztulni hagyták őket az utódok. És ez a szemrehányás annál hangosabb, mennél több ilyen emléket engedek elpusztulni.

A temetők hangosan szólnak hozzánk, egy-egy darab történelmet tárnak elénk, mentsük meg ennek töredékes lapjait, míg semmivé nem válnak. Multunk is kötelez erre, a jövő pedig kérlelhetetlenül számon fogja kérni, hogy vajon megértésre, meghallgatásra talál-e a némáknak látszó siremlékek beszéde?

Dr. KÖBLÖSSY BÉLA.

Azokat, akik megértik felhívásunk nagy horderejét, az ügy iránt való szeretettel kérjük, hogy a temetőkre vonatkozó adatokat küldjék be lapunk szerkesztőségébe.

Hitért és nemzetért.

Zomora Dániel nagyprépost aranymiséje.

Csöndben, különösebb feltűnés nélkül, mindamellett fényes templomi ünnepség keretében tartotta meg arany-

Zomora Dániel.

miséjét július 16-án, kármelhegyi Boldogasszony napján, az erdélyi róm. kath. egyházmegye püspökhelyettes nagyprépostja, a Katholikus Népszövetség egyik alelnöke, Zomora Dániel a szamosujvári szentferencrendi templomában, ahol 50 évvel ezelőtt első miséjét is elmondotta. Püspök, káptalan, központi papság és világiak egyenlően készültek, hogy ennek az ötvenéves áldásdus papi működésnek megfelelő, méltó keretben tartsák meg az aranymisét Gyulafehérvárt, de a szerény, szentéletű jubiláns valóban krisztusi alázatosságra valló szerénységgel a hangos ünnepségek elől elmenekült a csendes örmény metropolisba. Azonban az ünneplés elől még sem térhetett ki, mert az ünnepségen így is megjelent dr. Hirschler József kolozsvári pápai prelátus s eljöttek a kolozsvári, dési, szamosujvári és a széki szentferencrendi rendházak főnökei, a szamosujvári örmény papok és a más felekezetek papjai is. A templomi ünnepségen közreműködött a szamosujvári róm. kath. egyház kitűnő énekkara. Hirschler prelátus emelkedett szellemű szent beszédben méltatta az aranymisés főpap érdemeit, mise után pedig a szamosujvári társegyházak vezetői, a jótékony nőegyletek küldöttsége és sok tisztelője keresték fel és üdvözölték meleg szeretettel az ünnepeltet. Egyébként úgy a jubilánst mint az ünneplésére összegyűlteket P. Csiszér Bonaventura, a szamosujvári szentferencrendi rendház közszeretiben álló főnöke látta vendégül. A jelen voltak szívükben megilletődve egy ilyen

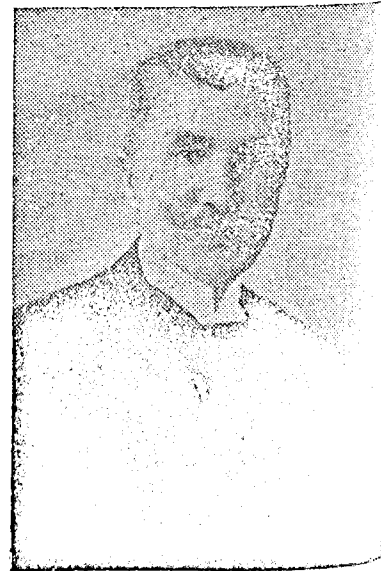
szép életkor és életpálya közvett hatása alatt s meglepődéssel azért, hogy annyi szenvedéseink közepette sem feledkezünk meg meg a becstelen munka, igazi érdem köteles méltánylásáról. Ad multos annos!

Jelenvolt.

Péter Antal.

Bánffy Dezső báró mondotta volt, hogy az igazi erdélyi magyar ember az jellemzi, hogy ott van mindenütt, akar mindig, nem csügged el soha. Ennek az igazi, vérbeli erdélyi magyar embernek megtestesítője Péter Antal, a tordai ref. leánypolgári iskola igazgatója, akit nem régen nemcsak egyháza, iskolája, hanem az egész város társadalma meghatóan meleg ünnepségekben részesített.

Valami egészen természetes, önkéntes megnyilatkozó hódolat volt ez az ünneplés az igazi közhasznú munkásgót kifejtő férfiu előtt. Torda város vidéke éveken át látta ennek a pártatlan, agilitásu férfinak önzetlen, áldozatkész munkáját. Péter Antal nemcsak szűkebb körü tanári hivatása teljesítésében fáradhatatlanul hűséges, céltudatos, mily munkás, hanem a város és vidék minden nemes kulturmozgalmában volt mindig a kötelesség áldozatkész vállalatásában. Szervezni és hatékonyan kellett tenni e fejlődő iparvárosban tanonc oktatást, intenzív tenni nemcsak a városban, de a vidéken is ismeretterjesztést, aktív és hatékony az egyházi népnevelő munkát, ontossá a nemzeti közszellemet s egygessé felekezeti és nemzetiségi külön-

Péter Antal.

ség nélkül az igazi közérdek szíve: Péter Antal ott volt mindig, akart mindig és nem csüggedt el.

BELPOLITIKA

Parlamentari szünet.

Becsukódtak az ország mindkét házában a képviselők és szenátorok elszéledtek, ki nyaralni, ki pedig egyéb munkákat elvégezni. A huszonhét magyar törvényhozónak ez az utóbbi feladat jutott osztályrészül. Az ő számukra a munka nagyobb része csak most következik. A magyar parlamenti csoportnak ezalatt az első három hét alatt, amíg az első ülészek tartótt, szüntelen *vigdzz*-ban kellett állania. Sohasem lehetett tudni, hogy melyik képviselőt vagy szenátort honnan ér olyan támadás, melynek nincs más célja, mint az erdélyi magyar népnek annyi áldozat árán megszerzett parlamenti képviseletét minél szűkebbre szorítani vagy legalább is jól megtépzni. Egy esetben ez sikerült is: Szele Bélát mondacsinalt ürügyek alapján elűzték a mandátumtól és ezzel egytűl megfosztották Brassó megye nagyszámu magyarságát attól, hogy a törvényhozás házában képviselete lehessen. A magyar parlamenti csoport le is szögeszte, hogy a kamarának ez a határozata nem volt jogos és alkotmányos, de egyszersmind kimondotta azt is, hogy a béke és a magyarság nagy sérelmeinek orvoslása reményében ezt a legujabb sérelmet nem élezi ki, hanem mghozza ezt az áldozatot is. Meghozza pedig azért, mert várja, hogy a kormány hozzá fog bejelentett kisebbségi politikájának megvalósításához. Ez a várakozás azonban természetes nem jelent télenkedést a képviselők és szenátorok számára. A *vigdzz* állásra nem következnek a *pihenj* — hanem éppen ellenkezőleg a legnehezebb, a parlamenten kívüli munka ideje. Minden képviselő megkapta a maga feladatát, melynek gondját kell viselnie. Az egyiknek a központi iroda dolgát kell nyélbe ütnie, a másoknak a magyar színjátszás most vajudó ügyét szemmel tartania. És így tovább. A legnehezebb feladatuk azonban kétségkívül azoknak leszen, kiknek az iskolák ügyét kell állandóan napirenden tartaniuk. A törvényhozás most elnapolt munkáját csak október hó 15-én kezdi meg ujra, az iskolák azonban már szeptemberben megkezdik a beiratásokat: addig pedig az egyik legfontosabb dolgot kell elintézni törvényhozóinknak. Mődját kell találniok annak, hogy a kormány az iskolaügy terén tett ígéreteit beválisa. Beváltsa pedig úgy, hogy az új rend már a beiratkozásoknál éreztesse hatását. Ilyen nagy fontosságú kérdés az,

Ferenc József a meghatottság könyves szavaival fejezte ki háláját a Mindenható, köszönetét Szentséges Atyánk a pápa és kegyelmes főpásztorunk, püspök urunk iránt, ki mint a szerényen meghuzodó ibolyát fölfedezik illatáért, úgy ezen ünnepelt kedves öreg tanítónkban is az ő régi áldásos iskolái és társadalmi munkásságáért s most is példás életéért fölfedezte azt a lelki kincset, amit sem a tolvajok sem az idő el nem vehetnek.

A jelenlegi és az öreg diákok, politikai- és hitközség s a kartársak nevében elhangzott üdvözlő beszédek után 50 teritékes bankett volt, hol a helyi és környékbeli intelligencián kívül helyszüke miatt csak kisebb számban vettek részt az ő régi kicsiny, jelenleg öreg

Ferenc József ny. tanító, Lövéte.

diákjai, kik ma az egyház- és politikai község vezetői, *iskolájuk, ősi hitük, viseletük és szokásaik legerősebb oszlopa*.

Vacsora alatt kedvesen lepték meg az ünnepeltet s minket is a régi tanítványainból összegyűlt családanyák, kik meghatóan szép énekek és szavak után gyönyörű virágcsokrot nyújtottak át öreg tanítójuknak, ki 68 éves kora dacára is életerős testtel, pirosposzsgárcsokkal, vig kedéllyel és koromfekete hajjal, de a hálának ilyen kedves nyilvánítására könnyező szemekkel vette át a szeretet jelképező csokrot.

Molnár Lázár

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

Ez a fáradhatatlan, soha el nem csüggedő lelkesedés testestül meg Péter Antal nemes személyiségében. Az ő fáradhatatlanságának kőbeépített örök bizonyossága az az iskola, melyben teljes mértékben elismerést kiérdemlően jelenleg működik. Ennek az iskolának fellépésében, munkásságában, fenntartásában neki olyan érdemei vannak, melyek az erdélyi magyarság kulturtörténetéből örökre kitörölhetetlenek. És nem is sem jellemzi jobban ezt az igaz hűségű munkálkodó férfit, mint az ő kérése, melyet megindultan, könnyes szemekkel tolmácsolt az őt ünneplő közönség előtt: ha szeretik, ha becsülik, ha értékelik munkáját, akkor segítsenek neki abban, hogy a jórészt általa megteremtett iskola részére a megfelelő anyaterem is felépíthessék. Ime egy ember, aki mindazt az érdemet, melyet egy hosszú és buzgó közéleti munkássággal szerzett, nem a maga, de a nép számára akarja kamatoztatni. Ha nem sikerül, most ilyen férfiakra van szükségünk. Férfiakra, akiknek a lelkében áll valami abból a lobogó áldozati szelleméből, mely a legnagyobb magyar szívben égett: ha sziklát nem görgettek, porszemeket viszek népem érdekében, ha haladása, templomának felépítéséhez. De hát honnan hozia ma ezt a nemes lelkületet Péter Antal? Abból az egyszerű papi hajból, honnan az erdélyi ref. egyház titkára, a Sepsiszentgyörgyi legiumnak egyik derék tanára került? Mi tudjuk, a Péter Antal szive szelőlünk, mikor áldó köszöntéssel köszönlük őt s ugyanakkor hálával köszönlük rá arra az áldásra, melyet az erdélyi kultúr életében az igazi hűségű által megszentelt egyszerű papok építő munkája jelentett és jelent. A lelkünkben megszorítjuk a derék munkást a nobillis közéleti férfit, kezét s szelőlünk kívánjuk neki, hogy még soha ne tudjon fiatalos agilitásával dolgozni az erdélyi és egyháza javáért. Tudjuk, hogy a munka az ő legédesebb jutalma, a legnagyobb gyönyörűsége. V. J.

Ferenc József. nyug. tanító kitüntetése.

Július 21-én fényes és meglepően nagy ünnepély keretében adta át a Magyar Királyság esperes tanfelügyelő Ferenc József lövétei nyug. tanítónak a Bene Ferenc pápai aranyérmét.

Az ünnep a legnagyobb terem is szűk volt, ezért a község lakossága a helyi plebánia udvaron gyűlt össze, ahol csaknem zsúfolásig megtöltött.

Az esperes János esperes a legmelegebb szavakkal méltatta 39 éves iskolai és közéleti áldásos munkásságát, majd a kitüntetett mellé az arany

hogy minden szülő olyan iskolába irathassa be gyermekét s olyan nemzethez tartozónak vallhassa magát és gyermekét, amilyennek akarja vagy helyesebben, amilyennek érzi. Csak ez szünteti meg ugyanis azokat a mesterseges akadályokat, melyeket a különböző vallásu s idegen nevű magyarok s a többiek közé eddig a hatósági rosszakarat annyi igyekezettel eddig emelt. Ezt a kérdést azonban, mint sok más hasonlót is, az iskolai év kezdete előtt rendeleti uton feltétlenül tisztázni kell, nehogy késő legyen vagy pedig felesleges zavarok álljanak ismét be a közoktatás menetében. Hogy ez mennyi utánjárást, kilincselést és vitázást fog megkövetelni azoktól, akikről ezt az eredményes munkát a nép bizalma elvárja, azt csak az tudja, kinek volt már elintézni való dolga Bukarestben.

Ne irigyelje tehát senki, hogy a képviselők és szenátorok fizetését felemelték kétezerről hatezer lejre. A magyar törvényhozók, kik Bukarestben csak költenek, de nem keresnek semmit, — épen, hogy megmenekülnek ezzel a ráfizetéstől. A munkájuk, minek elvégzésére nemzetük érdekében önzetlenül vállalkoztak, ezzel megfizetve nincsen. Nem is fizetheti azt meg más, mint majdan munkájuk sikeres elvégzése után az a felemelő érzés, hogy nemzetüknek maradandó szolgálatokat tudtak tenni. *Dr. Sulyok István.*

A Magyar Párt parlamenti csoportjának munkabeosztása.

A Magyar Párt parlamenti csoportjától az alábbi táblázatot kaptuk, melyet tájékoztatás végett azért közlünk olvasóinkkal, hogy ismerjék azokat, akikhez az előbbi számunkban megadott feltételek mellett különböző ügyekben fordulhatnak:

Általános kormányzati, politikai és általános kisebbségi kérdések: dr. gróf Beihlen György, Laár Ferenc, Willer József képviselők, Balogh Arthur, Barabás Béla, Sándor József, dr. Tornya Gyula szenátorok.

Közigazgatás: dr. Török Andor, dr. Sebesi János, dr. Bernády György képviselők és dr. Domahidy Elemér szenátor.

Igazságügy: dr. Parecz Béla, dr. Szoboszlai László képviselők dr. Kócsán János szenátor.

Kulturpolitika, sajtó, irodalomművészet: Willer József, Paál Árpád képviselők és Sándor József szenátor.

Kath. kulturális ügyek: dr. Parecz Béla, Willer József képviselők, Molnár Kálmán, Görög Joachim, Gyárfás Elemér szenátorok.

Ref. kulturális ügyek: Ignác László, dr. Török Andor képviselők, Sándor

József, gr. Teleki Artur, dr. Domahidy Elemér szenátorok.

Unit. kulturális ügyek: Ferenczy Géza szenátor.

Magyarországi kulturális ügyek: Paál Árpád, Weiss Sándor képviselők és Sándor József szenátor.

Mezőgazdaság és agrárpolitika: dr. Kotzó Jenő, Laár Ferenc, dr. Szoboszlai László képviselők, gr. Teleki Artur, dr. Domahidy Elemér, dr. Tornya Gyula szenátorok.

Erőgazdaság: dr. László Dezső képviselő és Görög Joachim szenátor.

Ipar, kereskedelem, pénzügy: br. Jósika János, Weiss Sándor képviselők, Gyárfás Elemér és Szakáts Péter szenátorok.

Előfizetőink

ne teledjék elolvasni a
28-ik számban a 343—
344-ik oldalon írottakat

és fizessenek

jul. 31. előtt!

Saját érdekükben!

KÜLFÖLD

Harc a frankért. Valósággal dráma az, ami Franciaországban folyik az ország pénzügyeinek rendbehozataláért. Izgalmas, váratlan jelenetekkel telt dráma: Caillaux Agliában rendez a háborus francia tartozásokat, nagy eredménnyel. Örömmel fogadja az egész ország. Azután betérjesztik javaslatait, melyektől várja az ország szanálását s a frank megszilárdítását. Több nehéz pont van benne. A legnehezebb: a kormány diktátori halma — 6 hónapra — minden pénzügyi kérdésben. A kamara pénzügyi bizottságban, sok változtatással és nagy bajjal, keresztül megy a javaslat. Következik a kamara tárgyalása. Beszél Caillaux, beszél Briand. Mind a kettő kiváló szónok, de a kamarát nem tudják felmelegíteni. A kamara ingadozik. És ekkor, nagy meglepetésre, a kamara elnöke, Herriot, beszélt elnöki székéből s a képviselők sorából támadja a javaslatot. Félti a kamara hatáskörét és tekintélyét, félti az alkotmányt a kormány diktátori hatalmától. Briand válaszol, lelkesen és

és bölcsen, de nem tudja megmenteni a helyzetet. A kormány a szavazásnál kisebbségben marad és lemond. A kormány új elnöke természetesen Herriot — akit a szavazás után az uccai közönség kifütyült. Nagy kormányt várt tőle, de gyenge kormányt hoz — szintén kéri a diktatúrát. Emelni akarja az örökösödési illetéket s kényszerű kölcsön címén nagy vagyonszármazást. Nem nagy bizalommal néztek a kormány sorsa elé. Lehet, hogy még az év végén bukik. Akkor pedig Poincaré fog jönni, jobb párti erős kormányt fog hozni, sőt már katonai diktatúrát is megkezdhet.

A frank az események folytán pontnál többet esett. Az angol vélemény pedig sulyosan ellentétes a francia kamara önző és szűkebb magatartásával.

Zavarok Indiában. A hinduk vallás zavargásai egyre tartanak. Hol a mohamedánok támadják meg a Brahmahitén levő hindukat, hol megfordítják Kalkuttában egy mohamedán körre löttek rá. Ebből összetűzés keletkezett a brit katonai erőkkel és sebesültekkel. Az angol rendőrség csak nehezen tudta helyrehozni a rendet. Ez az állandó bészúrulás az oka, hogy India népe bírja függetlenségét kivívni.

A lengyel alkotmány reformja. A lengyel országgyűlés elfogadta az alkotmányt az a kiegészítéssel, melynek tervéről már régebben írtunk. Ezerint egy időre, minden hatalom a köztársaság elnökének kezében lesz pontosul. Így kívánják rendbehozni az ország elhanyagolt közéletét, ezután újra visszatérjenek az alkotmányos élet útjaira. Így tehát Lengyelország is diktatura elé került.

A görög módszer. Pangalos elnök egyetértést akart teremteni a különböző görög pártok között, hogy így segítsék a nagyon sulyos helyzetben levő országon. Egyes pártvezérek azonban — az elnök személye iránt való bizalmatlanságuk miatt — nem engedtek az elnök meghívásának s nem mentek el a tanácskozásra. Erre Pangalos fogatta s rabságra vetette őket. A módszer, hogy ez az egészen új módszer nagy eredményt tudjon biztosítani.

Magyar-török kereskedelmi szerződés. Ezt a szerződést Angorában megkötötték. Magyarország nyitott piacokat kap Törökországból s gépeket szállít oda, ami a gyártást kétségtelenül kedvezően fogja határozni.

Enyhülnek a cseh vámok. szinü, hogy Magyarország és Csehszlovákia között a kereskedelmi szerződés iránt tárgyalások indulnak meg. Csehszlovákia máris enyhített a vámoknál. Erre az is indította, hogy a

Arcképek tömegesen vonták vissza a háborúban teit megrendeléseiket szervezkedtek is Csehországgal szemben. Ez a bojkott most egyelőre megmarad.

Amerika nem enged. A francia válságával kapcsolatban szóba hozták, hogy vajjon az Egyesült Államok nem engednék-e el Anglia példájára a francia háborús adósságok egy részét? Mellon kincstári előadó kijelentette, hogy Amerika erre nem hajlandó kevesebbé, mert azok a tartozások, amelyek megfizetésére Franciaország már írásban kötelezte magát, a beteljeszése utáni időből származnak. Így tehát Amerika a háborús adósságokat valójában már is elengedte.

VISSZELŐDÉSI MOZGALMAK.

Még Zetelaka ünnepelt.

Barthos Mihály plébános 25 éves jubileumát ünnepelte. Az új paplak felszentelése.

Július 1-én, bár hétköznapot jelölt a plébánia, mégis Zetelaka községnek szép, piros betűs ünnepe volt. Elpiszokasza, kapa, ünneplőbe öltözött plébános apjára nagyja, hogy hódoljon bemutatva az Úr szülőjében század óta munkálkodó, rajonszeretett lelkipásztorának. A közönségben részt vett Udvarhely megye papsága, amely Pál István plébános, kerületi főesperessel az ünnepségen nagy számban jelent meg. A kisküküllői papság élén is Kacsó Boldizsár főesperessel, eljött ezenkívül számtalan vendég és közéleti férfiú s az ünnepek számos tisztelője.

Ünnepélyes aktus délelőtt fél 11 kezdődött, amidőn Barthos Mihály plébános a plébániai lakból a paplak körülvéve s a hívők ezreitől kíséretben a zöld galambokkal feldisznított templomba vonult az új adózatának bemutatása végett. Az új adózat s a templom szentélye felgyönyörű látványt nyújtott. A szentélyt Pál István főesperes és még 30 fiatal fiú mellett mondotta el mély hangon az evangélium után Kacsó Boldizsár főesperes méltatta a plébános, a papi hivatal maradványait és a jubiléumnak a lelki örömeit szerzett nagy érdemeit. Mivel a plébánosok száza járultak az ünnepséghoz. Az orgonán Márton Lajos és Németh Gyula zeneszerzők kíséreltek zeneileg.

Az új adózat után a paplak közönség az új plébániai laklakban s itt folyt le a jubiléum és a paplak felszentelése.

Az üdvözlések sorát Pál István prelátus főesperes nyitotta meg, aki meleg szavakkal köszöntötte Barthos Mihályt, mint az udvarhelymegyei papságnak egyik kitűnőségét és átnyújtotta az espereskerületi papságnak szépen sikerült arcképcsarnokát. A kisküküllői megyei papság üdvözlését — ahol a jubiléus több ideig működött — Kacsó Boldizsár főesperes tolmácsolta. Majd Szabó Dénes egyháztanácsos felkérésére Pál István prelátus elvégezte a paplak felszentelését, ami után egy szívekbe markoló szép dal következett az ifjúsági énekkar precíz előadásában Márton Lajos kántor szakavatott dirigálása mellett. A Németh Gyula fenyédi plébános szerette dalnak úgy a dala, mint a szövege mélyen a szívekbe vésődött. A megkapó szöveg így hangzik:

Zete várának csöndes völgye mentén
Az ősi hitből új élet fakad,
S a századoknak homályos kódéből
Szelid fényével új hajnal hasad.
S az áldozatkész ifjú nemzedéknek
Bánat-tövistől szakgatott szíve
Hozzad sóhajt fel édes reménységgel
Hős székely népnek kegyes Istene!

Im, templomodnak égbenyúló tornyán
Diadalt hirdet az arany kereszt
S a boltívnek fenséges csendjében
Könnyező néped hódolást rebeg.
Ki megsegítéd annyi sok veszély közt
E szent falakat felemelnie —
Ne hagyj elveszni, hiszen Rajtad kívül
Nincsen ki védje, — nincsen senkije.

A megható dal elhangzása után Kádár Adolf jegyző a politikai község, Pál Albert a tanító, Sebestyén Annus és Veress István az ifjúság, Szabó Ilus, Sándor Lajos és Sándor Ilona az elemi iskolások nevében üdvözölték egy-egy szép virágcsokor átnyújtása mellett jubiláló papjukat, aki minden egyes üdvözlésre külön-külön válaszolt, hangsúlyozva, hogy ez az ünnep is szolgálja az Isten dicsőségét, akinek ő egyszerű, alázatos szolgálója. Az ünnepséget az énekkar szépen előadott száma fejezte be.

Délben a száz terítékes társas ebéden tovább ünnepelték a jubiléumot, aki Zetelaka községben a lelki harmóniát helyreállította, lecsillapítván a háború által feldúlt kedélyeket.

BIRÓ LAJOS.

Sarmaság ünnepe Nem külső fényben, látható pompában, de a szívek legmélyebb érzésének néma egybeolvadásában ünnepelte meg Sarmaság református közönsége a Szentlélek kitöltésének ünnepét. Sarmaság népének szeretele ünnepi szónoknak hívta meg ifj. Farkas Sándort, hogy fiában lássa visszatér az édesapát, a szeretett lelkipásztor, néhai Farkas Sándort, ki több, mint 12 éve intett búcsút az egyházközönségnek. A meghatottság könnyeinek, árja öntött a szemekből a megragadó fordulatokban ékeskedő beszéd hatása alatt.

A sarmasági gyülekezet fényes tanujelét adta annak, hogy egykori kedves lelkészének emléke kitörölhetetlenül él szívében. Sarmaság! Így állítottál legszébb emléket szeretett lelkipásztorodnak.

HIREK

Segítség Magyarlónának. 27-ik lapszámunk felhívására, mely magyarlónai testvéreink megrendítő árvizkatasztrófáját ismertette részükre segítséget kért, eddig a következő adományok érkeztek a „Magyar Nép”-hez: Előbbi nyugtázásunk 11789 lei, Hangya Szövetkezetek Központja Nagyenyed 15000, N. N. 100, Etédi hitelszövetkezet 300, Brell Béla Temesvár 500, Ujpalotai róm. kath. hívek 500, Majlátfalvi hitelszövetkezet 500, Dr. Pál Gábor Csikszereda 200, dr. Jeney Elek Nagyenyed 200 lei. Eddigi magyarlónai gyűjtésünk végsőösszege 29,089 L. Ezenkívül a Hangya Szövetkezetek Központja a magyarfenesi és szászfenesi árvizkárosultaknak is küldött 5000 L-t, amivel együtt az árvizkárosultak javára hozzánk befolyt összes adományok végsőösszege a mai napig 34,089 lei, amiből a multkorai nyugtázás és nyilvános elszámolás óta érkezett 22,300 leit is egyidejűleg hivatalos továbbítás végett ejuttatuk az „Orsz. Magyar Párt” kolozsvári központjához. A nemeslelkű adakozók testvéri érzésből fakadó részvéteért fogadják a „Magyar Nép” nyilvános elismerését és köszönetét.

Drágul a dohány, cigaretta a só és a szesz. A Monopol igazgatóság július 13-tól kezdve a következő új árakat állapítja meg. **Dohánytétel:** A Lux dohány kilója 600 helyett 700, a másodrendű vágott dohány 250 helyett 300, a harmadrendű vágott dohány 125 helyett 150 lei lett. A Mircea cigaretta 1 leiről 1.20 L-re, a Principesa cigaretta 70 baniról 80 ra, a Dorobanț és Funcionar cigaretta 40 baniról 50 re, a Militare 30-ról 40-re, a Meseriaș 25-ről 30 ra és a Național cigareta 20 baniról 25 banira drágul. Az új sóárak pedig: A fénytűzési só ára 2.50

L-ről 5 L-re, az örölt só 125 ről 3-ra, a darabos só 1 L-ről szintén 3-ra, a termés só (nagy darabokban) 1 L-ről 3-ra, a marha és halászsó 75 baniról 2 L-re, az ipari só hasonlóan 75 baniról 2 L-re emelkedett különként. A szódagyártáshoz szükséges só árát külön szerződéssel állapították meg. Az új sóárak a Monopol raktáraiban frankó értendők, míg az eladók különként 25 bani bonifikációt fizetnek a sóbányától a raktárokig való szállítás fejében. A kolozsvári szeszgyárak képviselői, szesznagykereskedők és likörgyárosok a szeszadó felemelése miatt 1 liter adózott szesz árát 140 L-ben állapították meg, a pálinkafélék engross árát pedig a következőképpen: seprő, törköly és rum 100 fokenként 160 L, szilvapálinka 150 L.

A köpeci bánya ügye. Vidéki tudósítónk értesítése alapján július 10-iki számunk hírrovatában rokonszenvező sajnálkozással emlékeztünk meg arról, hogy a gazdag s mintaszerű vezetés alatt álló köpeci barnaszénbányának is be kellett szüntetnie működését. Jóhiszemű közleményünkre a bánya igazgatója tájékoztató és helyreigazító levelet küldött, amit őszinte örömmel és szívesen a következőkben hozunk olvasóink tudomására: „*köpeci szénbánya művek nemcsak hogy nem szünettek be működésüket, hanem az utolsó 2 évben pontosan megkészszerítették az előbbi évek termelési hozamát.* Az igaz, hogy a teljesítőképesség fokozása érdekében az előbbi vezetés részéről foglalkoztatott *köpeci és baróti* tárnák jelenleg szüneteltetve vannak, mivel üzemen tartásuk nem volt gazdaságos, s mivel az u. n. köpeci szénvonalnak éppen a legrosszabb részén feküdtek. Ez a szüneteltetés azonban csak akkor következett be, amikor már mindkét új létesítési és a legmodernebb szempontok szerint beállított tárnák, a *Christodulo* és *Polensky*, amelyek a köpeci és baróti szénvidék legjobb pontjain vannak, s lényegesen jobb minőségű szén adhatnak, mint az előbbi, régi tárnák, alapépítményeikkel elkészültek és most teljes működésben állanak. Ezzel az átszervezéssel nemcsak a bányaművek teljesítőképességét sikerült sokszorozni, hanem a munkások és alkalmazottak életfeltételei is lényegesen megjavultak. Eltartási díjak és munkabérek az 1924 évekkel szemben majdnem megduplázódtak. Élelmi-

szerszövelkezet, mészárszék, hentesüzlet, pékség, nagy gazdaság tehenesüzlet és sajtkészítéssel, valamint pompásan rendezett új munkás- és tisztviselőlakások elégtük ki a munkások és alkalmazottak életszükségleteit, észrevehetően mérsékelt áron, amelyek átlag 10%-al vannak a piacárak alatt. Legjobb jele a köpeci bányaművek működésének az a tény, hogy hónapok óta érzékeny munkásiányban szenvednek. **Sürgősen keresünk most is körülbelül 200 bányászt, hogy az üzemet zavartalanul a maga egészében fenn tudjuk tartani és kérjük Önöket is, hogy lapjuk olvasóinak érdekében is ezt a pontot különösebben hangsúlyozni s minket e munkások megszerzésében támogatni szíveskedjenek.** Bányáinkban a munkások bérlistáink tanúsága szerint: átlag napi 150–300 L-t keresnek meg.”

Még mindig öl a gránát. Sepsiszentgyörgyön a Debren patakban Megyeri László gimnáziumi tanuló egy gránátot talált. Nem tudva, hogy mi csoda veszedelmes tárgy akadt a kezébe, babrálni kezdte, mire az felrobbant. A robbanástól olyan veszedelmes sérüléseket szenvedett a fiúcska, hogy a kórházban a halállal vívódik. Sajnos, hasonló esetek gyakran előfordulnak, mert egyes helyeken a forradalom és a háború végének zűrzavaraiban nagy mennyiségű lőszert hagytak, vagy dobáltak szanaszét.

Kisüstösök öröme. Az új szeszadó törvény a kisüstösöknek igen nagy engedményt tesz. Amíg ugyanis a gyári szesz adóját hektóliterenként 80 lejben állapítja meg, sőt ezen felül az érték után még 20% illetéket is szed, addig a kisüstön főzött pálinka adója 30 fokon alul csak 10 lej, 30 fokon felül pedig 25 lej.

Elfogták a bihari rablókat. Nagyváradon egy újban történt betörés után a rendőrség erélyes nyomozást indított, melynek eredményeként elfogták a Kőrös egyik elhagyott szigetén Rézműves Gyula, Lakatos János cigányokat és egy csabai katonaszökevényt, ezenkívül a szigeten elrejtve rengeteg rabolt holmira is akadtak. Az elfogott haramiák több rablást bevallottak, sőt idejekorán elszelelt 8 társukat is megnevezték, akiket — valamennyien cigányok — később szintén sikerült elfogni. Közülök Varga Péter egy gyilkosságot

is bevallott, de gyanítják, hogy a kitűnő társaság lelkét még több gyilkosság is terheli.

Még a megláncolt rab is megszökhét. Dajka Gyula hivatásos börtönőr Nagyváradról Gyulafehérvárra került, sértte egy őrmester szembesítés és hallgatás végét. A vasravit Dajka őrizetlen pillanatban éjjel a robort vonatról leugrott és a sötétben az anyos vidéki hegyek között eltűnt.

MEZŐGAZDASÁG

A kukoricamoly.

Sok vidékről panaszkodtak a tavaly a kukoricamoly kártevéséről. Az idén még több lesz a kár, nem irtották rendszeresen és egységesen az ellenséget.

Bizonyára sokan nem is ismerik a kártevő pillét és kukacát. Ezért bemutatom képen és ismertetem életmódját.

Nagy baj és kár megelőzésére a földművelési minisztere külön rendelettel tette kötelezővé a kukoricamolyirtást. Hasznunkra válik a kár ismerése. Ezért szívesen közlök néhány tippet.

1. Minden birtokos köteles a kukoricamoly elleni védekezés megakadályozására a kukoricaszárát, kukoricamolyútán, közvelelül a föld színénél, a kukorona felett levágni.

2. Minden birtokos köteles a kukoricamoly telelő hernyóinak irtására az előző év terméséből származó kukoricának (tengerinek) kőrösi kukoricaszár) csomáját és csutkjait mint a tengerituskót, vagyis a kukoricamoly (tengeri) szárnak a földben maradt csutkjait, továbbá a megszártva elhelyezett, cirokszárat (cirokkórót) rokszállt minden év május 15-ig elhasználni, vagy amennyiben nem használta volna, a kukoricamoly pilléje kirepülésének megakadályozására alkalmas módon elraktározni megsemmisíteni.

3. Kerítés (sövény) készítésére, valamint a mezőgazdaságban használatos egyéb növények (csószkunyhó, kalyiba stb.) irtására csakis egy évnél régebbi kukoricamolyt vagy cirokkórót szabad felhasználni tehát a növények anyagát a célra felhasználni mindaddig, amíg a kukoricamoly nem terjedt ki a kukoricára.

ZEUS

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.)

Erdély legnagyobb férfi- és női szövetségének gyári

Raktáron tart nagy választékban gyári áron minden bel- és külföldi elsőrangú szövét és bélésanyagot.

... a kukoricamoly hernyója élet-
... s így fertőzésre alkalmas álla-
... lehet (egy évig). Ha ezekből
... anyagokból ily régi készlet nem áll
... készre, pótlásukra nád, gyékény,
... forgó, szalma és más hasonló
... felhasználása célszerű.

Minden termelő, aki kivitelre ter-
... prócirokok, köteles ezt a helyi
... (községi előjáróság, pol-
... ester) bejelenteni és tűrni, hogy
... álló církot (esetleg círokkölest),
... círcát és amikor szükséges, a már
... církot és círokszakiált is szak-
... megvizsgálják.

* * *

... képen életnagyságban látható a
... moly. A nőstény szárnyainak a
... a meszelésre is használt sárga
... iméhez hasonlít és hullámos barna
... tarkázoit. A hímek kisebbek,
... sötét barnás sárga színtűek egy
... sárga hullámos sávval.

... június vége felé kezdenek
... időjárás esetén röpdösni és pá-
... naplemente után és éjjel. Kö-
... zának a szabadban égő tüzet, ezért
... nek nevezik több vidéken.

... első felében a nőstény lerakja
... a kukorica cimere — zászlója
... szár zsenge részére. Egy szárra
... egy tojást rak és így 30—40
... is megront.

... két multával kikél a kis kukac
... ból, berágja magát a cimer vé-
... ba és ott él egy ideig. Azután
... legfelső bütke alá, a képen b
... felzett helyre vándorol. Amikor
... sem talál táplálékot, levádo-
... zár alsóbb részére s ott rágja
... gát, amint a képen a d betű
... és a c betű mellett a kukac is
... Befurakodik a zsenge csöbe is,
... meneteket rág benne és a

... bujva a szemeket is pusztítja.
... utálatos, amikor a főtt kuko-
... kukacot találunk) Innen is alább
... dik a kukoricaszárban; rágá-
... nyira gyengíti, hogy erősebb
... ri. Ha kukorica szedésig, kóré
... a szárnak a földön maradt
... tott el a kukac, ott telet, azaz,
... hazahordott kóréban. Május-
... usban aztán átalakul és sárga
... a kukacból ott, ahol kitelelt.
... pár hét multával kirepül a
... és fetkeresi a kukoricás táb-

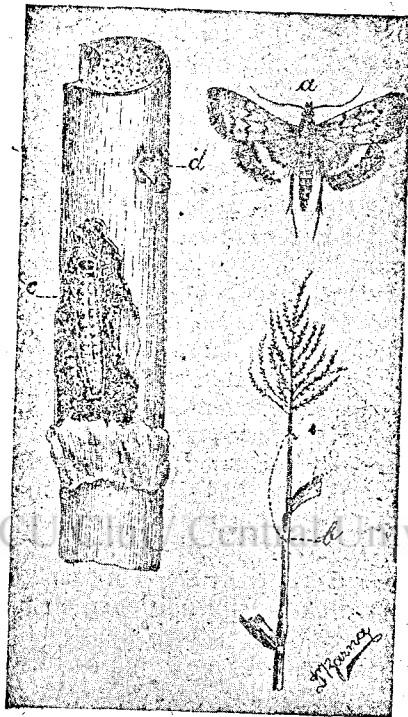
... megtalálhatja a kártevő kuka-
... levágot kórét avagy a föld-
... ett csutakot végig hasítja.
... olyan kukoricavetés, melyben
... több-kevesebb kárt a moly.
... némely esztendőben — ki-
... atos esztendőben — valóság-
... zedeli a termést. Érés előtt
... szárok, kivált a több cső
... ek.

... ekből megérthetjük amagyar-

országi földmívelési miniszter rende-
... tének velejét és azt is, hogy a círok-
... vetés is tanyája, terjesztője a molynek.

Pusztítani kell minden uton-módon.
Elpusztítását a határból azonban csak
valamennyi gazda összefogott igyeke-
zetével tudjuk elérni. *Ezért is kívánjuk
a gazdaközönség egyénenként, az őst
székely „tizesek” szerint való ujra-
szervezését. Mert: amikor kihirdetik a
tizedések — a tizes gazdák mindenike
kivonul az irtásra. Aki otthon marad,
szegény éri.*

A legtöbb kukac fog elpusztulni, ha
a földön maradt kukoricacsutakokat ki-
lépjük, elégetjük ősszel, tarlószántás

Kukorica moly.

előtt. Hazahordott kórét igyekezzünk
legkésőbb áprilissig mind feletetni. Ha
szálasan etetjük, az izeket gondosan
összegyűjteni, csomókba kötni kell —
amint ezt rendes gazdaságban szokták
— és fűtésre, hevítésre. a tél folyásán
mindig felhasználni. A kukac a szár
legvastagabb részében tartózkodik s az
állatok ezt hagyják izeknek. Ha nvá-
rára is meghagyjuk a kórét és az izé-
ket: a kukacnak ideje lesz bebábozódni
és a pillének is szárnyra kelni. Ha
trágyafészekre kerül a kórémareadék,
ügyeljünk, hogy mindig jól betapos-
tassék, trágyalével szorgalmasan öntöz-
tessék, mert különben nem pusztul el
a kukac. Kisebb gazdaságban a rendre
lemorzsolott kukorica csutkáját, rendre
fel is kell tüzelni. Ahol egyszerre gép-
pel morzsolják, ügyeljünk, hogy má-
jusun túl ne maradjon csutka, mert a
bennerekedi kukac bábájából is pille lesz.

A kukacos zászlót néhol levágni,
összeszedni szokták elvirágzás után.
Fáradtságos munka és keveset ártunk

vele a molynevezettségnek. Hogy a ku-
koricaszár hegyrészén berágta-e már
magát a fiatal kukac — megláthatjuk.
de, hogy ott élőködik-e még, csak
ugy fogjuk meg tudni, ha utána kutatunk
Dr. Szentkirályi Ákos.

Gabonaárak

Marosvásárhelyen. Buza 140—150,
tengeri 75—78, árpa 75—80, zab 50—
55, új burgonya 40, paszuly 80—85
lei vékánként.

Temesváron. Buza 800, rozs 540,
zab 580, tengeri 520 lei m. mázsánként.

SZÖVETKEZET.

Állatbiztosítás a hitelszövetke- zetek kebelében.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni,
hogy a hitelszövetkezetek ne eléged-
jenek meg azzal, hogy tagjaik hitel-
szükségletét kielégítik, hanem igyekez-
zenek bekapcsolódni tagjaik gazda-
sági életébe és igyekezzenek a község
sajátszerű helyzete és az adott gazda-
sági lehetőségek szerint gazdasági se-
gítő tevékenységet is kifejteni tagjaik
gazdasági támogatásában.

Egy ilyen megmozdulásról kívánunk
beszámolni egyik hitelszövetkezetünk-
kel (Selénd, Aradmegye) kapcsolatban,
amely állatbiztosító szakcsoportot léte-
sített és ezzel egy fontos gazdasági
kérdést oldott meg az alább ismer-
tetett igazi szövetkezeti alapon és esz-
métől indítva: a kölcsönös segítés
alapján.

Jól tudjuk, hogy a kisgazdákra nézve
milyen végzetes kárt jelent valamely
jószágának váratlan elhullása. Eltekintve
attól, hogy munkaidőben egész gaz-
dasági tevékenysége megbénul, a leg-
több esetleg magas kamatu kölcsönre
szorul.

Ezen a helyzeten akar segíteni az
állatbiztosítási szakcsoport, mely a ta-
gokat tömörítve a kárt tulajdonképpen
aránylagosan megosztja és közössé teszi.

A szakcsoportba csak a hitelszövet-
kezet tagjai léphetnek be és biztosítás
tárgyát képezi sertésen és juhon kívül,
mint ahol esetleges járvány tömegesebb
elhullástidézhetelő: mindenféle szarvas-
marha és ló.

A tagok mindössze belépéskor fizet-
nek 100 lei tagdíjat és ezenfelül el-
hullás esetén a megállapított kárt az
általuk biztosított állatok darabszáma
szerint.

A tagok felvétele és kizárása felett
a szövetkezet igazgatósága határoz.

A szakcsoport tagjai kebeléből becslö-
bizottságot választ. Ha már most el-
hullás áll be, ez azonnal bejelentendő
a hitelszövetkezetek igazgatóságának,

mely azonnal kiküldi a becsőbizottságot, melynek kötelessége a bejelentő személyazonosságát, az elhullott állatnak a biztosításra bejelentett állattal való azonosságát és az elhullott állat becsértékét megállapítani.

Becsítés ellen fellebbezni lehet a hitelszövetkezet igazgatóságához.

A szakcsoport segélyképen a becsérték 80% át folyósítja, amely a hitelszövetkezet könyvelője által eszközölt darabszám szerinti kiszámítás alapján a szakcsoport tagjaira kivettetik.

A mi végül a szakcsoport igazi szövetkezeti jellegét és erkölcsi, nevelő hatását jellemzi, az a szakcsoport alapszabályainak azon rendelkezése, hogy a tagok sorából kizárandó azon tag, aki a kapott segélyt nem jószágvételre, hanem egyéb célra használja fel.

Az állatbiztosítás ezen módja kétségtelenül megfelel a szövetkezeti eszmének, mert itt nem állandóan fizetett biztosítási díjakból történik a kártalanítás, hanem a kár megosztatik a tagok között, a mi igazi keresztényi gondolat.

Örömmel adunk hírt ezen új alakulásról és reméljük, hogy ez is ösztönzésül fog szolgálni arra, hogy többi hitelszövetkezeteink is foglalkozzanak tagjaik gazdasági támogatásával.

Dr. F. I.

IPARI ROVAT

A kisipar védelmében.

Ugy a szaklapok, mint egyéb folyóiratok hasábjain is gyakran olvashatunk azokról a bajokról, melyekben kisiparos társadalmunk nyög, mely létét fenyegeti. A sokféle baj között — magas adó, vám s a kormány egyéb sérelmes intézkedései — egyik legégetőbb a munkanélküliség. Nem olyan értelemben veendő ez, mintha munka tényleg nem volna, hiszen munka most is van: cipő, ruha most is kell, valamint sok más százféle vonatkozásban az ipari munka ma sem nélkülözhető, bármennyire is kénytelen a társadalom igényeit megszorítani. Van munka ma is, de nem a szakképzett, iparigazolvánnyal bíró iparos számára, mert ezek helyét úgy látszik lassanként a kontárok foglalják el. Alkalmam van ezt, különösen itt vidéken, falun tapasztalni s végső okát ennek a háboruban látom.

A háboruban a szükség az emberből a legkülsőbből iparost faragta. Berendeltek egyeseket szipész, szabó vagy más műhelyekbe, tákotattak velük össze primitív kunyhókat, „deckungok“-at s ezek a háboru végén kész iparosoknak képelték magukat s tovább folytatták s folytatják iparukat, mint cipészek, szabók, kőművesek, ácsok stb., részint suityomban, részint egész

nyíltan is, hiszen kérdőre vonás esetén igen jó kifogásuk van: *házilag készült*. Minthogy ezek a szakképzett iparoságot oly annyira megnyomorító adók és egyéb terhek viselésétől mentesek, olcsóbban dolgozhatnak, tehát van munkájuk s ennek folytán minthogy a könnyű megélhetés példája vonz, számuk ijesztően nő — míg a szakképzett iparosok egymásután kénytelenek műhelyüket bezárni.

Bár a kontárkodás felburjánzását s az ezekben rejlő veszedelmeket az illetékes tényezők is tudják, csodálatos, hogy az ellene való óvintézkedések mégis késnek. Tulajdonképpen hibás itt a társadalom, az állam és maga az iparosság is. A társadalom azért, mert lehetetlen, hogy be ne látta volna a maga kárán, hogy az ilyen kontárok „olcsó“ munkáját végeredményben sokszorosan túlfizeti a kapott munka értéktelensége és silánysága folytán s mégis dolgoztat velük. Hibás az állam, mert megfelelő közgeivel könnyen ellenőrizhetné ezen zugiparosok manipulációit, különösen az építkezéseknél s hozhatna drákói törvényeket, melyek — ha kell — ezeket a kontárokat a tolvajoknak, rablóknak kijáró büntetéssel sújtaná, minthogy tevékenységük sem más, mint elrablása annak a munkának, mely törvényesen másé, sőt megrablása magának az államnak is, mert keresetükből az állam terhéhez nem járulnak. De hibás maga az iparosság is, mely közvetlen a magalétét fenyegető ezen rákfene kiirtására egy pár bátorítalan lépésnél, még nem tett egyebet.

Természetesen egy iparos hangja igen gyenge. De mire valók az Ipartestületek? Én úgy gondolnám, hogy az Ipartestületek a maguk kebeléből vidékenként, vagy falunként egy vegyes bizottságot neveznének ki. Ennek kötelessége lenne a maga körzetében a kontárok körmére nézni s a tapasztalt eseteket az Ipartestülethez feljelenteni, melynek az illetékes állami közegek-nél bizonyosan van annyi sulya, hogy a feljelentésnek fogamatja is lenne. Ezt, vagy ilyes valamit végre okvetlen kell tennük, maguknak, az iparostársadalomnak. Réthi R. Gyula.

Zsinegárok. $\frac{2}{10}$ -ás 500 gr.-os kg.-ként 164 lej, $\frac{2}{2}$ -ös 500 gr.-os 203 lej, $\frac{2}{6}$ os 25 gr.-os 245 lej, $\frac{2}{32}$ -ös 100 gr. os 380 lej. Cipészfonal csomagja 176 lej. A jutában valamelyes esés mutatkozik. Jutásák kilója 100—110 lej, szalmazsák és hesszian 130 lej kilogrammonként.

A nemesfémek hivatalos árai: feldolgozott arany 130—150 lej, törmelék arany 75—80 lej, feldolgozott ezüst 8—20 lej, törmelék ezüst 3—350 lej, 20 koronás arany 840 lej, 1 koronás ezüst 16 lej.

Valuta jegyzés

Kolozsvár, 1926. július

1 dollár	—	=	22
1 font sterling		=	108
1 svájci frank		=	43 1
1 francia frank		=	5 6
1 arany márka		=	53 0
1 líra		=	7 1
1 cseh korona		=	6 5
1 dinár		=	3 9
1 osztr. shilling		=	31 2
1 magyar forint		=	31 4

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégibb, legélénkebb, legelterjedtebb napilapja. — Ennél fogva mint a legfontosabb, a legteljes értékű tájékoztató és a legteljes társadalmi és politikai életet irányító szerv. — A legteljes társadalmi és politikai életet irányító szerv. — A legteljes társadalmi és politikai életet irányító szerv.

ELŐFIZETÉS:

egy hónapra 100, negyed évre 200, fél évre 300, egész évre 1000 Lt.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadó hivatal
Str. I. Bratianu Str. Iuliu
Király-ucca 22. Szentegyház

CLUJ-KOLOZSVÁR

A kezek, lábok és a hőm al

erős és kellemetlen izzadásgátló

RAPID

izzadság elleni szer azonnal ható illata kellemes, használata egyszerű

Egy üveg ára 45

Kapható minden gyógyszerészetben és drogeriában

Postán szállítja utánvéttesen.

(1 üveg ára 50 lej, 2 üveg 100 lej, 3 üveg 130 lej)

Farmax Braşov-Bras

Vezérképviselő: Amphora Rt. Br.

KÖNNYEZŐ ERDÉLY

GYŰJTSÜNK ZETELAKÁNAK.

Segítsétek szegény zetelakiakat,
Kiknek szemeiből már ismét könny fakad,
Rettenetes e sors!... kétszer is így bánik,
Leküldve az égből menydörgő villámit...

Oh! Ti nem láttátok — emberek — mi volt ott,
Égett csűr, istálló, a házak s a boltok,
Minden megsemmisült, rettenetes kárba
Jutott az a nép, mely anélkül is árva...

Huszonhét családnak nincs már kedves fészke:
Odaveszett a vad, pusztító tűzvészbe...
S ah! A sors haragja életet is oltott...
Oh! Ti nem láttátok — emberek, mi volt ott...

Tudom, hogy köztetek nem egy olyan akad,
Aki segíti a zetelakiakat,
Legyen az pénz, ruha, vagy betevőfalat,
Mind kedves előttük a magas ég alatt,

Kik ott merengtek a füstölgő romokon,
Azokkal most legyen minden ember rokon,
S hogy a fájó sorsuk ismét legyen könnyebb,
Törüljétek le a sok-sok hulló könnyet...

ZETELAKA, 1926. július 13.

K. J. I.

A magyarlónai árviz.

— Saját élményei után megírta: KUTAS KÁROLY áll. tanító. —

Az Urnak 1926-ik évében, június hó 24-én történt. 10 óra, a lefekvés ideje. Elmélyedve imádkozom „Add Uram a mi mindennapi kenyerünket“, amiből bizony en jut ki a tanítónak, még akkor is, ha csak addig szokodik, amig a takaró ér, mert bizony ma rövid az a sors. És hátha még ezt is elviszi az árviz? Erre az eshetőségre sohasem gondoltam, s bár már régóta óhajtozom, hogy nyári fürdőzésre, azt, hogy egy özvíz kellős kádjába kerüljek házastól együtt, igazán nem kívántam. A fürdő volt, ami öt perc alatt maga alá temetett egy egész községet arany kalászatokat termő földjeivel együtt, s az iszapos árja hat ember és számtalan állat életét megmentte.

Meglepetésszerűen, villámgyorsan jött az ár, s előle menekülni, vagy menteni valamit képtelenség lett volna. Annál inkább, mert senki sem gondolt ily katasztrófára. Nem, a Lóna felett csendes eső szitált csupán, s a felhősza- mely a roppant víztömeget Lónára zudította, messzebb a hegyek között omlott alá.

Amint említém, épen lefekvéshez készültünk. Imámat a rémült arca zavarta meg, aki az ablaktól — melyet nem akart — pillanatra szóltanul meredt rám. E szóltan megadta a feleletet a harsogó áradat, amely addig, az ablakhoz léptem, már zuhogva omlott a pincébe. Megkérüljünk, — szólt feleségem kezeit tördelve. Amig a szobából a másikba futott át, míg biztaltam, hogy baj nem lesz, eltelt egy perc, s már a menekülés volt zárva előttünk.

Az iskola épülete másfélméter magas vízzel körülvéve szilárdan állta a rettentő erővel falaihoz csapódó épületrészek rohamait. Az ablakból figyeltem villanylámpa mellett azt a romboló munkát, amelynek irtóztató képét toll leírni képtelen! Reccs! Hangzott itt is ott is, s már hozta a víz áldozatát, egy disznóolat, amelyben visongtak a disznók. Ropp! Most egy ház dőlt össze; majd sötét tömeg uszik a vizen, ez egy istálló, amely szomszédom kapujához üldöve azt nagy reccsenéssel letöri, s a másik pillanatban egymásra halmozva rohannak tovább. Ni, itt rohan egy kis ház, benne lámpa ég s idegborzasztó kiáltás hallatszik belőle: „Mentsenek meg!“ A kosárkötőné hangja ez. Elhal a segélykiáltás, nincs me- nekvés, s a házacska rohan tovább, ide oda üldöve, míg ki tudja hol, összeomlik, kidobva magából lakóját. Emberek kiabálása, állatok bögése, sirása vegyül a rohanó ár zajába.

Figyelem a vízállást, s egy hosszú félóra elteltével örömmel kiáltom bele a sötét éjszakába, hogy egy ujnyit apadt a víz. A hirt a padlásokra menekült emberek hangos kiáltással adják egymásnak tovább. Most 10, majd 20 cm. az apadás, s a dróttalan telefon működik tovább. Egy hosszú, kínos óra kellett ahhoz, míg lefolyt az ár, s csizmában, térdig erős vízben kimehettem a faluba szemlélni.

Rettentő volt és örökre felejthetetlen a kép.

Mig feleségem itthon vízbefullt majorságát és a pin- cében viz alá került értékeit siratta, az a borzasztó nagy kár, ami a jobban sujtott embertársaimat érte, minden kép- zeletemet felülmúlta. A szomszédhoz megyek legelőbb. Itt a butorok a földön két arasznyi iszapban fekszenek, a szek- rények nyitva, üresen, a ruhák elusztak. A gazda az istálló előtt áll, s rámered döglött lovára. Az udvaron egy láncra- vert kutya hever, már nem ugat többé. Melléképület, disznóól nincs, a disznókkal együtt ki tudja, hol és merre van.

És a kép mindenütt ugyanez, csak más és más válto- zatban. Azt a reggelt, amely e borzasztó éjszaka után Lóna lakóira virradt, itt soha senki sem fogja elfelejteni. Nem, mert senki sem ismert telkére, otthonára. Bejártam a falut s 235 házat olvastam meg, amelyeknek szobáiból a falakon keresztül a szabadba lehet kilátni. Nyolc ház teljesen romokban hever, s csak rövid idő kérdése, hogy még több összeomoljon a fennemlített teljesen lakhatatlan épületekből.

A tragikus esetekből is leírok néhányat.

Egy asszony, akinek már nem volt ideje a szobából menekülni, karján gyermekével a gerendába kapaszkodva tartotta fenn magát. Szegény asszony a víz lefolyása után nem ismert rá urára. Egy másik asszony megőrült. Egy idősebb nő leányával együtt vízbefullt, mert állatalt akarta megmenteni. Ugyancsak egy nőről az ár minden ruhát le- tépelt, s szegény egy fába kapaszkodva meztelenül várta be a víz lefolyását.

Tragikomikus esetek is fordultak elő. A víz lefolyása után egy disznót magas faágak közül szedtek le, ahol úgy ült, mint egy fészekben, a víz által alája sodort szalmán. Egy úri családnak az árviz napján vendégei érkeztek, idősebb nő és egy leány. Ezek másnap nem tudtak elutazni, mert cipőjüket és ruháikat elvitte a víz.

De még sok azoknak az eseteknek száma, melyek nem kerültek eddig nyilvánosságra.

Szegény emberek! Vajon óriási károkat, melyet há- zaitokon kívül barmaitokban és terméseitekben szenved- tetek, enyhíteni fogja-e embertársaitok részvéte? Mi lesz veletek, ha segélyért kiáltó szavatok nyomtalanul hangzik el a pusztában?

Magyar testvéreim! Segítsetek e szerencsétleneken, hogy téltre fedél alá jussanak! Gondoljátok meg, hogy ma mi strunk, de holnap ti is hasonló sorsra juthattok, s nektek is szükségetek lehet segítő kezekre!

Ne késlekedjétek, ne halasszátok holnapra, amit ma megtehettek, mert jótetteiteket még ma javatokra írja az Isten.

ADOMÁK.

A kakukszó.

Régebben egy felföldi faluban történt, hogy egyik hitese embernek valami dolga akadt a szomszéd községben. Úja egy kis erdőn vezetett keresztül. Egyszer csak hallja, hogy a szomszéd falu erdejében egy fiatal kakuk erős hangon kiabál, míg az övéből egy öreg, beteges, elhaló, rekedt hang felelget vissza.

— Tyhú az áldóját! Miért vagyok én a falu esküdt embere? Ezt nem írhetem! — ezzel kapja magát, egy nagy fa alatt lehuzza a csizmáját, ott hagyja, fölmege a fára, felül egy jókora ágra és teletüdőből kezdi kiabálni:

— Kakuk, kakuk!

Gondolja magában, így már csak legyőzzük a szomszéd erdő kakukját. Míg tart a nemes verseny, addig a fa alatt elhaladó cigányok elemeltek az esküdt csizmáját. Mikor emberünk jó idő múlva lejött a fáról, szomorúan látja, hogy csizma nincs, de hamarosan megnyugtatja magát, majd megadja neki a falu. Meztől hazaszaladt egyenesen a jegyzőhöz, elbeszéli az esetet és kéri a napidíjat meg a csizma árát, mert, hogy ő a falu dolgában járt. A jegyző jót nevetett s azt mondta:

— Én ezt nem tehetem, de terjesztük a képviselőtestület elé.

Ugyis lett, hamarosan összeült a kupaktanács. Emberünk sógorság és komaság révén az előjáróság előtti protokciós ember volt, hát a következő határozatot hozták:

1. Miután N. N. hitese nem engedte, hogy a falu becsületén sérelem essék, ténykedése jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

2. Miután tényleg a falu dolgában veszítette el a csizmáját, az neki teljes egészben megtéríttessék.

3. Miután a falu dolgát elsőbbsé tette a maga dolgánál, ezért neki dupla napidíj adassék.

*

Sajnos, a mai világban is akadnak olyan emberek, akik a falu érdekében tett egy pár kakukszóért dupla napidíjat követelnek. Pedig, ha valaha szükség volt rá, most van arra, hogy egyedsült erővel, önzellenül dolgozzunk.

Orosz Mihály.

Mitől fél a cigány?

A százados buzdító beszédet intéz a katonákhoz, figyelmeztetve őket, hogy meg kell mutatniok, milyen hősi emberek valamennyien. A fiuk éljeneznek, csak egy cigány lógatja az oírát. Hozzá lép a százados és megkérdi: — Talán csak nem félsz, cigány? — Csóko-

lom a kezsit, százados ur, dehogy félek! — Hát akkor mitől kékülzszöldülsz? Csak nem a golyótól félsz? — Dehogy filek in atul! — Hát akkor a gránáttól? — Egyenesen a seme közsé nevetek. — A rohamtól? — Az meg egyenesen örömm. — Hát akkor mégis mitől félsz? — Nem filek in senkitül, semmitül, csókolom a kezsit, csak a hősi haláltul.

Az áruló,

— Hová lett a kend kutyája szomszéd?

— Elajándékoztam, mert nagyon hiúséges volt!

— Hát iszen az nem hiba!

— Mán hogyne vóna! Sohse tágitott a beste mellőlem, oszt ha a kocsmába mentem, mindig ott ült az ajtóba. Hát mondok: muszaj az egész falunak tudni, hogy megint a kocsmába vagyok?

TANÁCSADÓ.

(Azok az olvasóink, akik valamely fontos ügyről ebben a rovatban óhajtanak felvilágosítást kapni, tudakozódó-költség fejében levelükhöz mellékeljenek 10 L-t. Levelüket ugyanis bélyeges válaszborítékkal ellátva mindig megküldjük egy megfelelő szakértő munkatársunknak, s erre a kettős postaköltségre szűkséges a 10 Leu.)

T. F. Kísérő. A mohát nálunk ősszel hozták piacra. Nem hiszem, hogy érdemes lenne a szállításra, mert az ilyen olcsó cikk nem bírja el a fuvar-költséget. Dr. P. B.

özv. K. J.-né Kézdivásárhely. Ha a betegeskedő hortenziát már átültette, akkor állítsa cserepestől a szabadba, árnyékos helyre, akkor talán helyre jön. Átültetésnél meg kellett volna vizsgálni a gyökerét, nincs-e annak baja, nincs-e elvágva vagy nincs-e elrothadva? Az átültetésnél jó azt kissé visszavágni, hogy újabb gyökereket hajtsjon. A virágok kezeléséről szól Jäger: *Die schönsten Pflanzen* című könyve, melyet könyvkereskedő-uton meg lehetne hoztatni, de drága lesz, mivel a márka a leu-hoz viszonyítva magasan áll. Dr. P. B.

Bolha-poloska elleni védekezés. Mindkettő ellen legjobb megelőző orvosság a tisztaság, a rendszeres takarítás és sok szellőztetés. Bolha ellen tegyen nyitott lüvegben az ágy alá kevés szalmiákszeszt, annak a szagától elmenekülnek. Igen jó szer a következő is: 10 g. szegfűolaj, 2 g. karbolsav, 70 g. hígított bor-szesz és 50 g. kölnivíz keveréke. Ezzel locsolja az ágyat. Poloska ellen: a faágak és ágydeszkák repedéseit ecsetelje be hígítatlan sósavval, vagy karbolsavas benzinnel. Egy kg. benzinnel 10 deka elfolyósított tiszta karbolsavat kevernek és ezzel a mindig jól ösz-szerázott eleggyel ecsetelik be a faágak és az ágydeszkák repedéseit. Ez elegy használatánál figyelembe kell venni a benzinnel rendkívül gyúlékonyságát, miért is égő lámpa, gyertya, vagy más szabad láng közelében nem szabad végezni az említett műveletet. Ha az egész lakásban van poloska, akkor legelőcsőbb szer a kénezés. Egy nagyobb szobára 2 kg. kén kell. Ezt tegye nagy lábosba, keverje össze paprikával és gyujtsa meg. Lábosba azért kell tenni, mert különben szétfolyik a meggyujtott kén és könnyen tűz támadhat a szobában. Ezért jó, ha a lábas alá széles körben vízzel megöntözött homokot hint. A kén legalább 24 óráig kell a szobában hagyni. Minden ny-

lást: kéménylyukat és kulcslyukat, ablakok, ajtók széleit vízes ruhával jól be kell tömni, hogy semmi levegő se férjen a szobába. Ha a butorokat nem viheti ki, akkor csak 1 kg. ként egészen, mert a butor a tulságok kén-től tönkremegy. Fém tárgyakat, virágokat a kénezéskor ki kell vinni a szobából.

Ha tandcskérő levelére sokáig nem kap választ, sziveskedjék kérdését — most már 10 L. nélkül — másodszor is megküldeni, hogy egy másik szakértő munkatársunknak is kiadhatjuk, miután az első nem adott választ.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. S. Peibárthida, M. M. Bun, L. I. Dár-mánestli, S. M. Barcaufalu, R. M. Arad, L. A-né Oravicabánya, S. L. Gyergyóújfalu, T. I. Vizakna, id. K. A. Székelyhodos, B. L. Berettyószéplak, H. J. Petrozsény, M. S. Börvély, (K. P. L.-nak 70, M. S.-nak 140 L. könyvelve), P. T. Kükölldomb, R. J. Székelypálfalu, D. K. Nagyabánya, V. A. Kalotadamos, Sz. F. Nagyvarjas, A. S. Gálospetri, F. L. Algyógy, D. J. Arad, B. Zs. Petrozsény, Cs. J. Székelyudvarhely, (K. L.-t utazó képviselőnk már bejelentette), M. A. Medgyes, L. L. Feketegyarmat, D. D. Szolokma, P. L. Désakna, T. L. Csikszentsimon-Csatószege, P. J. Kiskerekli, K. L. Hatolyka, ifj. V. A. Firtosmartonos, L. I. Kápolnásfalu.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

K. S. Peibárthida, 1926. VII. 1. után belépő új előfizető felévi díja 90 L, köszönet. — Sz. J. Petek. 1926. VII. 1-ig a hátralék 70 L, ha még júliusban feladja, különben 90 L. — P. K. Boldogfalva. Kedves igyekezet, szép gondolat, de több bennük a boldogság, mint a kidolgozásbeli siker. — N. J. Apa. — Rendben 1925. I. 1-ig, ígéréteire számot tartunk. — B. M. Koronka. A 120 L ill. 23-án könyvelve, rendben 1926. XII. 31-ig. — D. I. Göcs. Hirdetésére eddig semmi pénz nem érkezett; D. P. lapja törülve, mert mindig visszajött, írja meg újból helyes címet; verse szép, de vívódó tartalma miatt közönségünknek nem szívesen adjuk le. — B. M. Szamososmező. *Kihül*, elromlik a leveles, ha később tesszük le az újságot kezünk közül, amit a feleség bosszúságára ebéd előtt az asztalnál is olvasunk; a sört behűtjük, behűvösítjük, tehát a *behül* szó helyesebbnek látszik e használatban a *kihül* szónál. — Dr. S. Bucuresti. Címe jó, a lap tőlünk mindig pontosan kimegy, többet tenni nem tudunk, pótolunk. — B. K. Kettősmező. Választ csak akkor tudunk adni, ha szakértőnkől, kihez a tandcskérő levelet azonnal kiküldjük, a válasz beérkezett. Ha soká nem venne válasz, mindig sziveskedjék a kérdés: — most már 10 L. nélkül — megismételni, hogy azzal egy másik és pontosabb szakértőnket is megkereshessük. Különben a 120 L ill. 2-án bejött; az ügyvéd címe dr. Demény Dezső Alba Julia—Gyulafehérvár; Lantos Antiquarium Budapest, Madanw-körút; utolsó kérdésére *elvből* nem adhatunk választ. — R. A. Berekszó. A 130 L VII. 9-én bejött. 1927-re átmege 40 L. — R. J. Kőszegremete. Köszönet, könyvet sajnos mutatványzámmal nem küldhettünk, csak pontos rendelésre. — B. A. Csikszentimre. A közölhetőség mértéke nem ér el. Cs. Gy. Nagysármás. Elhízással töltött volt, majd annak idején az eredmény közöljük. — G. G. Vajdahunyad. 100 L ill. 160 L VII. 2-án könyvelve, felszólítás kérés ment ki. — Gy. J. Nagyatalmács. A naplónak ha jó, kalács, a „Magyar Nép” a mindennapi

penyér, amit nem pótolhat semmi napilap. Szíveségét nagyon köszönjük. — F. S. Mikháza. Az ellmesért hálás köszönet, szívemből írtam, mert úgy éreztem. — Gy. I. Chis-mánu. Szívesen tettem, távolban élő, veifink árho testvéreinket szeretettel üdvözöljük! — N. Zs. Dicsőszentmárton. 1925. I. 1-től 1926. XII. 31-ig, ha még jullusban feladja, 230 L. — K. G. Gyergyószentmiklós. 130 L VI. 18-án könyvelve. — özv. T. S-né Óbéba. Közben küldött 45 L-t, de még 40 L hátra van. — B. F. F. Gyergyóremete. 100 L javára írva, rendben 1926 IX. 15-ig, még 45 L kell, ha jullusban beküldi, s akkor rendben lesz 1926. XII. 31-ig. — T. V. A. Sárkány. V-tól kell 1926. XII. 31-ig 98 L, B-tól ugyanaddig 110 L. — B. E. Erdőd. Igen szívesen, hisz mindig kelkes támogatója volt kulturmunkáinknak. — F. I. Karcfalva. 100 L bejött 1925. IV. 14-én, javunkra esedékes 1926. VII. 1-ig 45 L. — H. K. I. Sittér. Gondolatul szépek, de bizony a megírásuk még most is gyöngé, nem közölték.

A „Magyar Nép“-et olvasni és terjeszteni magyar kötelesség!

Apróhirdetések.

Pályázat tanári állásra.

A petrozsényi róm. kath. polgári iskoláján átöltendő egy (esetleg két) román nyelv és történelem szakos tanári állásra. Ezen szakra képesített tanárok (tanárnők) pályázatban, más tantárgyak tanítására képesített olyan férfi és nőtanárok is pályázhatnak, akik a román nyelvet az alsóbb osztályokban tanítani tudják. Addig is, amíg a fizetés a közeljövőben az államsegély megadása által rendezve lesz, 130 Lei havonta, továbbá drágasági segély, az igényjogosultaknak pedig korpótlék. A szabályszerű okmányokkal felszerelt és a megymélt. gr. Majláth Gusztáv püspök Urhoz címzett folyamodványokat július 31-ig kell a petrozsényi róm. kath. polgári iskola igazgatóságához beküldeni. *Az igazgatóság.*

Pályázat.

Az „Orăștie“ szászvárosi róm. kath. iskola-
k pályázatát hirdeti kántortanító állásra.
Határidő 1926. aug. 15. Évi jövedelem: a) a
1922–1926 sz. püspöki megállapítás szerint
egyházi adóból és segélyből, b) stola circa
1500 Lei, c) tűzifa, d) szántóföld. Szép lakás
világítással, gazdasági épületekkel;
konyhakert és gyümölcsösökkel.
Kötelesség: Rendes templomi szolgálat,
szertések. A kéttanerős elemi- és a kijelölt
osztályok vezetése, a felnőttek oktatásában
részvétel és az előírt karvezetés.
Okleveles, románul tudó kántortanítók a
szükség vasárnapokon saját költségükön mu-
ködözzenek be — szükség esetén köznapo-
kon is lehet jelentkezni — s az olyan pályá-
zóknak, akik még nem voltak egyházi szolgálat-
ban — családostól voltak esetén igazolják egy-
házi házaságukat.
Pályázatok a szászvárosi róm. kath. plébá-
nhoz címzendők.
Gyárak figyelmébe: megérkeztek a jó mi-
nőségű és olcsó zsákok! Cím: **Török Ferenc,**
Köszvény, Str. Măcelărilor-Mészáros-u. 5.

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán megüresedett Székely-
vármegyei kántortanítói állásra pályázatot
nyitunk. Határidő: 1926. augusztus 7. Jöve-
díj: 85 kalongya buza, 85 kalongya zab,

55 terü kemény tűzifa, kb. 3000 lei ospora,
stola, 5 hold 1384□-öl szántó-kaszáló ha-
szonélvezete, legeltetés, faizás, ezeket klegé-
szítő státusi, illetve államsegély, alkalmas la-
kás, melléképületek, gyümölcsös és konyha-
kert haszonélvezete. **Kötelesség:** a hármas
hitközségben az összes kántori teendők vég-
zése, az egyházi rendeleteknek megfelelőleg
énekkar szervezése és vezetése, a szenttamási
osztatlan iskola vezetése, a szenttamási cse-
metekert beállítása és gondozása, műkedvelők
szervezése és vezetése. **Közös próba:** aug.
1-én saját költségén, pályázati kérelmet és okmá-
nyokat akkor személyesen hozzák, mert a pos-
tánk szeszélyes. Pályázhatnak románul írás- és
szóban tudó, hivatásukat szerető oly férfiak,
kik a világi és egyházi követelményeknek
megfelelő minden kellekkel rendelkeznek. Tá-
maszul-Székelyszenttamás, 1926. július 21-én.
Jud. Odorheiua-Udvarhelymegye. *Iskolaszék.*

Felvétel a Szegedi Szent Erzsébet Otthonba.

A Szegedi Katolikus Növendő Egyesület
Szegeden Korona-u. 18. sz. Székházában 40
növendék részére berendezett Internátusba
való felvételért folyó évi augusztus hó 31-ig
lehet az egyesület elnökségéhez intézet kére-
lemben fordulni.

Felvételért a Szegedi Ferenc József Tudo-
mány Egyetem bármely fakultására beiratko-
zott, valamint középiskolai róm. katolikus
vallású női hallgatók jelentkezhetnek.

A felvétel 10 hónapra szól. Az ellátási díj
havi 850,000 korona, külön szobában pedig
(két növendék egy szobában) havi 950,000
korona. Az ellátási díjért napi négyzeri étke-
zést, lakást, fűtést, világítást, mosatást, fürdést
és kiszolgálást kap a növendék.

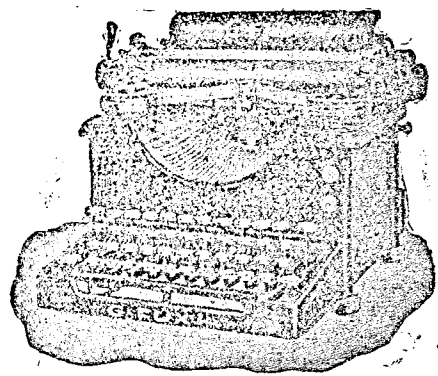
A növendékek vallás erkölcsi nevelését és
családi irányu gondozását a fennirtó egye-
sület biztosítja.

Részletes felvilágosítást, készséggel, levél-
ben is ad az egyesület elnöksége Szeged,
Korona-u. 18.

Cipészek szaklapja megrendelhető **Babos
Károlynál,** Cluj—Köszvény, Str. Pata 87. szám.

Hirdessen lapunkban!
Egy birtokhirdetésre kilencven-
három érdeklődő jelentkezett
hadóhivatalunkban.

IRÓGÉPEK. Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona író-
gépek gyári árban kaphatók.

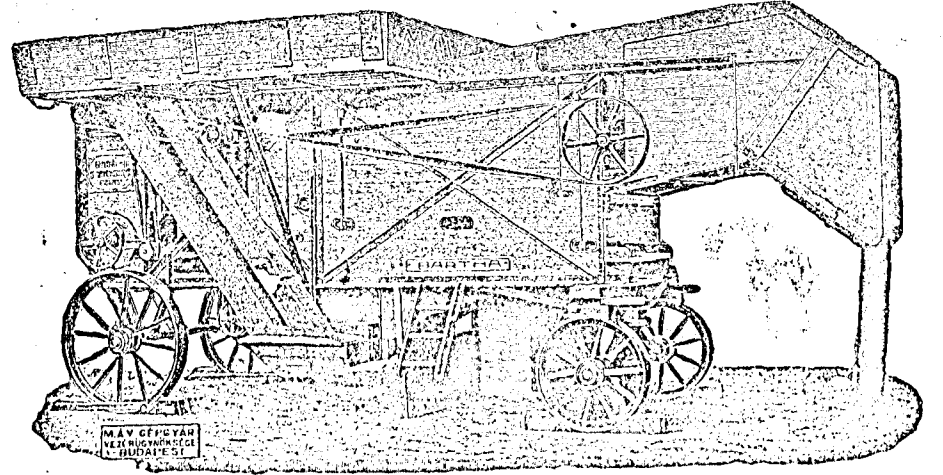

Gyári raktár amerikai és német írógép
és sokszorosító kellekekből. Speciális
javítóműhely az összes rendszerű gé-
pek részére. Használt írógépekből nagy
raktár.

Körmendy Mihály Cluj—Köszvény,
Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51.

Aranygyéresi Ágyagipar Rt.
Ajánlja elsőrangú, földgázzal égetett hor-
nyolt és hódfarkú tetőcserepét, normál és
németméretű fall- és kútfőfalját valamint
a különböző méretekben készült alapcsöpeit.
Cég és Iroda: Turda-Torda. Telefon: 107 sz.

Megérkeztek a legújabb típusú Máv. cséplők.

— Mielőtt vásárlásra határozná magát, tekintse meg azokat. —
Rivánatra Fordson traktorral, petroleum v. nyersolaj lokomobilokkal párosítom.
BARTHA ÁRPÁD géposztálya, S.-szentgyörgy-Sft. Gheorghe.

A megöregedést senki sem kerülheti el, de mindenki leküzdheti a veszedelmes aggkori bánatokat, a kellemes izü

Professzor dr. Páter-féle

köszvény-és rheuma-tea

segítségével. Ezen kiváló gyógytea évtizedek tudományos tapasztalatai alapján lett összeállítva és mint elsőrangú gyógyszer, sok ezer esetben igen jól bevált.

Professzor dr. Páter-féle

vese-és hólyag-tea

előmozdítja a húgykiválasztást és igen megbízható és fájdalomcsillapító szer hólyaghurutnál, húgyhomok képződésnél és az ezzel összekötött jelenségeknél.

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák tekercs- és dobozcsomagolásban vannak forgalomban. Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekercsomagolást, hosszabb használatnál, mint előnyösebb, a dobozcsomagolás ajánlatos (3 $\frac{1}{2}$ -res tartalom, 20%-os ármegtakarítás.)

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszertárban és drogériában kaphatók. — Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

Csillag gyógyszertár Braşov-Brassó, Hosszu-ucca 14. szám.
Kérjen ingyen ismertető-könyvecskét. • Vezérképviselő: AMPHORA R.-T. Braşov-Brassó.

d'Or

ILLATSZERTÁR
PIAȚA UNIRII No. 5.
(v. Mátyás király-tér.)
CLUJ-KOLOZSVÁR

A LEGIZLÉSESEBB MINDENKOR
NYOMTATVÁNYOK

A „MINERVA“

KÖNYVNYOMDAI KÉSZÜLNEK.
MŰINTÉZETÉBEN

CLUJ-KOLOZSVÁR, STRADA
BARON L. POP (BRASSAI-U.) 5.

Minden magyar ember olvassa

az UJSÁG-ot

a legfrissebb, legjobban értesült, legolcsóbb napilapot, mely a magyar egyházak és a Magyar Párt céljait leghűbben szolgálja. — Egész évre 800 lei, fél évre 400 lei, negyed évre 200 lei. Egyes szám ára 3 lei.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-ucca) 35. szám.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirei (volt Mátyás Király-tér) 7. sz.

Alapítókéje: 25,000,000
Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókjai: Besen, Elcsőszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Széchenyi Bank és Takarékpénztár R.-T. Magyarud-Torda-Aranyos vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda. Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Áruaktárával a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat lezárait, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankszerű üzletet előnyösen végez. — Satis díjazott! (Köszvényesektől elzárva)

Állomásokon is kapható a „MAGYAR NÉP“.

Örömmel hozzuk olvasóink tudomására, hogy a Magyar Nép, Pásztortűz és az Erdélyi Irodalmi Szemle

Kolozsvár	Nagyvárad	
Brassó	Szatmár	Arad
Nagykároly	Nagyszeben	
Lugos	Temesvár	Pisih

állomásokon is megvásárolhatók az állomás hírlapárusítóknál.

Ismerőseink, barátaink, ha utaznak, kérjék és vásárolják lapjainkat!

A szerkesztésért felel: **GYALLAY DOMOKOS**
A kiadásért felel: **PETRES KALMAN**
Kiadóhivatali igazgató

Kiadja a „Magyar Nép“ kiadóbizottsága. — Ny. a Minerva r.-t. Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassó-)